ARBEJDERBEVÆGELSENS ERHVERVSRÅD

Polarisering

Stigende indkomstforskelle i København

Indkomstforskellen mellem de forskellige bydele i København og Frederiksberg er vokset. De højeste indkomster er på Frederiksberg, mens de laveste indkomster er på Nørrebro. Det var det også i 1985, men siden dengang er forskellen mellem top og bund blevet større.

af Chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**

21. oktober 2012

Analysens hovedkonklusioner

- Frederiksberg C er den bydel i Hovedstaden, hvor indbyggerne med 276.100 kr. i gennemsnit har de højeste disponible indkomster. Herefter følger Indre By og resten af Frederiksberg, hvor den gennemsnitlige indkomst er på omkring 250.000 kr.

- På Nørrebro er det laveste indkomstniveau i Hovedstaden, og den gennemsnitlige disponible indkomst er på 173.200 kr. Det er 100.000 kr. mindre end den gennemsnitlige indkomst på Frederiksberg C.

- Det svarer til, at indkomsten på Frederiksberg C er 1,6 gange så stor som indkomsten på Nørrebro. I 1985 var indkomsten på Frederiksberg 1,3 gange så stor som på Nørrebro. Det er bemærkelsesværdigt, at indkomstforskellen er så stor, selvom de to områder geografisk grænser op til hinanden.

Kontakt

Chefanalytiker
Jonas Schytz Juul
Tlf. 33 55 77 22
Mobil 30 29 11 07
jsj@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Stigende indkomstforskelle i København

Der er store forskelle på de gennemsnitlige indkomster mellem bydelene i København. En måde at undersøge det på er ved at se på forskelle i disponibel indkomst mellem de forskellige bydele i København og Frederiksberg. I tabel 1 er de gennemsnitlige disponible indkomster opgjort efter hvilket postnummer man har bopæl i. Det er forklaret nærmere i bilag A.

I tabellen ses det, at Frederiksberg C er den bydel i Hovedstaden, hvor indbyggerne i gennemsnit har de højeste disponible indkomster på 276.100 kr. Herefter følger Indre By og resten af Frederiksberg, hvor den gennemsnitlige indkomst er på omkring 250.000 kr. Lige under dette niveau finder man Østerbro og Vanløse hvor de gennemsnitlige disponible indkomster er på 234.000 kr.

I bunden af listen ligger Nørrebro, hvor den gennemsnitlige disponible indkomst er på 173.200 kr. og dermed det laveste niveau i Hovedstaden. Det er 100.000 kr. mindre end den gennemsnitlige indkomst på Frederiksberg C. Det svarer til, at indkomsten på Frederiksberg C er 1,6 gange så stor som indkomsten på Nørrebro. Det er bemærkelsesværdigt, at indkomstforskellen er så stor, selvom de to områder geografisk grænser op til hinanden.

Sammenligner man indkomstniveauerne i Hovedstaden med andre kommuner i landet, så ville den gennemsnitlige indkomst i Frederiksberg C give en plads på top ti over de kommuner med de største indkomster. Omvendt ligger den gennemsnitlige indkomst på Nørrebro under den gennemsnitlige indkomst for den kommune i Danmark med den laveste gennemsnitlige indkomst. Det er således Langeland og Lolland, der begge har en gennemsnitlig disponibel indkomst på knap 200.000 kr.

Tabel 1. Disponibel indkomst i København og Frederiksberg 2010, faste 2012-priser

	Disponibel indkomst i 1.000 kr.	Faktor
Frederiksberg C	276,1	1,6
København K	250,8	1,4
Frederiksberg	247,7	1,4
København Ø	234,4	1,4
Vanløse	234,1	1,4
Valby	216,3	1,2
Brønshøj	216,2	1,2
København S	211,9	1,2
København V	206,1	1,2
København SV	196,1	1,1
København NV	187,6	1,1
København N	173,2	1,0
København og Frederiksberg samlet	218,7	1,3

Anm: Seneste data-år er 2010, og indkomster er kørt frem til 2012-niveau med løn- og prisudviklingen for at give et billede af forbrugsmulighederne i 2012. Indkomsterne er husstandsækvivalerede, og personer med store negative indkomster er udeladt.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

I figur 1 er forskellene i disponibel indkomst i København og Frederiksberg kommuner illustreret på et landkort. I figuren er de mørkeste områder de bydele med de højeste disponible indkomster, mens de lyse områder er de bydele med de laveste disponible indkomster. Af figuren fremgår det tydeligt, at Frederiksberg og Indre By ligger i toppen med de største indkomster, mens Nørrebro og Nordvest har de laveste indkomster. Af figuren er det også tydeligt med det klare skel mellem Frederiksberg og Nørrebro, selvom de geografisk er naboer.

Figur 1. Kort over København og Frederiksberg, disponibel indkomst 2010

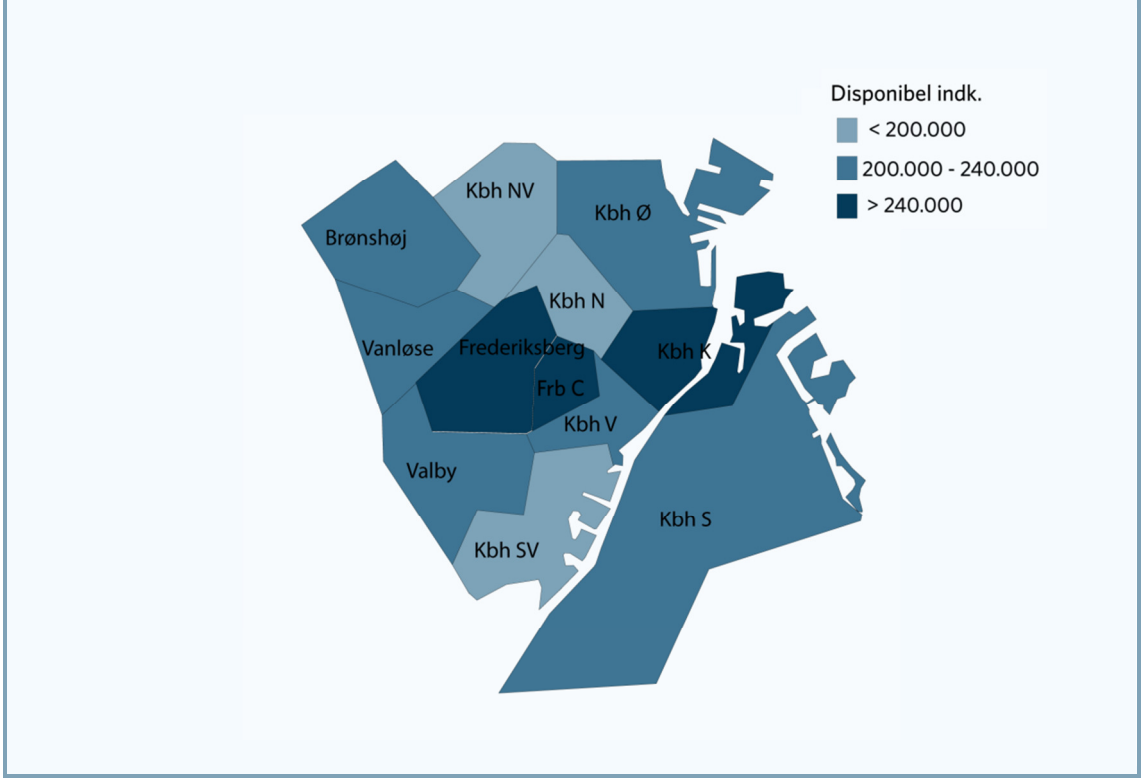

Anm: Bydele er opgjort på baggrund af oplysninger om postnumre.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Indkomstforskellen er vokset siden 1985

I tabel 2 er de gennemsnitlige disponibel indkomster for bydelene i København og Frederiksberg vist i 1985. Niveauerne er fremskrevet til 2012-priser, således de kan sammenlignes med indkomsterne i tabel 1. Af tabel 2 ses det bl.a. at også i 1985 var det Frederiksberg C, der havde den højeste gennemsnitlige indkomst, mens Nørrebro havde den laveste. Samtidig ses det, at forskellen mellem de to områder har været stigende i perioden. I 1985 var indkomsten på Frederiksberg C således 1,3 gange så stor som indkomsten på Nørrebro. I 2010 er denne forskel steget til en faktor 1,6. Målt i faste 2012-priser var forskellen mellem de to bydele på 41.000 kr. i 1985, mens denne forskel altså er steget til over 100.000 kr. i 2010. Forskellen mellem top og bund er altså mere end fordoblet siden 1985.

Tabel 2. Disponibel indkomst i København og Frederiksberg 1985, faste 2012-priser

	Disponibel indkomst i 1.000 kr.	Faktor
Frederiksberg C	165,7	1,3
Frederiksberg	155,1	1,2
Vanløse	145,8	1,2
København K	144,6	1,2
Brønshøj	143,1	1,2
København Ø	141,6	1,1
Valby	139,4	1,1
København S	136,1	1,1
København NV	132,4	1,1
København SV	125,8	1,0
København V	124,7	1,0
København N	124,7	1,0
København og Frederiksberg samlet	139,5	1,1

Anm: Indkomster er kørt frem til 2012-niveau med løn- og prisudviklingen for at give et billede af forbrugsmulighederne i 2012. Indkomsterne er husstandsækvivalerede, og personer med store negative indkomster er udeladt.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Størst indkomstfremgang i indre by og Frederiksberg C

De bydele i Hovedstaden der har oplevet de største indkomstfremgange er Frederiksberg C og Indre By hvor indkomsten realt er vokset med omkring 110.000 kr. siden 1985. Det svarer til en relativ realfremgang på mellem 67-73 pct. Det område der har haft den laveste indkomstfremgang er Nørrebro, hvor stigningen i indkomsten har været på under 50.000 kr. siden 1985 svarende til en relativ vækst på under 40 pct. Så mens de højeste vækstrater har været blandt de bydele der i forvejen havde de største indkomster, så er de laveste vækstrater altså blandt de områder med de mindste indkomster. Det er selvfølgelig afgørende for, at indkomstforskellene mellem bydelene er vokset over en årrække.

Omregner man væksten i indkomster til årlige stigninger, så svarer indkomstfremgangen til, at hver person på Frederiksberg har fået 4.400 kr. ekstra mellem hænderne hvert eneste år fra 1985 til 2010. Blandt personer på Nørrebro svarer stigningen til, at de har fået 1.900 kr. ekstra hvert eneste år.

I tabel 3 er indkomstfremgangen vist målt i faste 2012 priser.

Tabel 3. Indkomstudvikling i København og Frederiksberg 1985-2010, faste 2012-priser

	1985	2010	Vækst	Relativ vækst
		1.000 kr.		Pct.
Frederiksberg C	165,7	276,1	110,4	66,7
København K	144,6	250,8	106,2	73,4
Frederiksberg	155,1	247,7	92,6	59,7
København Ø	141,6	234,4	92,9	65,6
Vanløse	145,8	234,1	88,3	60,6
Valby	139,4	216,3	77,0	55,2
Brønshøj	143,1	216,2	73,1	51,1
København S	136,1	211,9	75,8	55,7
København V	124,7	206,1	81,4	65,2
København SV	125,8	196,1	70,3	55,8
København NV	132,4	187,6	55,2	41,7
København N	124,7	173,2	48,6	39,0
København og Frederiksberg samlet	139,5	218,7	79,2	56,8

Anm: Indkomster er kørt frem til 2012-niveau med løn- og prisudviklingen for at give et billede af forbrugsmulighederne i 2012. Indkomsterne er husstandsækvivalerede, og personer med store negative indkomster er udeladt.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Der er flere forklaringer på indkomstforskellene mellem bydelene. En forklaring er, at der generelt bor flere studerende på Nørrebro og Vesterbro, end der gør på Frederiksberg C. En anden forklaring er, at der på Nørrebro og i Nord-Vest ligger flere belastede boligområder end på eksempelvis Frederiksberg. Fx ligger både Mjølnerparken, Blågården og Lundtoftegade, som optræder på den officielle ghettoliste, på Nørrebro, mens der også er tre udsatte boligområder i Nord-Vest som optræder på den officielle ghettoliste. Begge forhold spiller ind på indkomstniveauet og på udviklingen i indkomsterne.

Bilag A. Områdeafgrænsning og indkomstgrundlag

I analysen er områderne afgrænset til postnumre i København og Frederiksberg kommuner. Konkret er der brugt oplysninger om hvilket postnummer område man har bopæl i, hvilket er koblet med indkomster. I tabel A er der vist en samlet oversigt over de brugte postnumre

Tabel A. Områdeafgrænsning

Betegnelse	Postnumre	Område
København K	1000-1499	Indre By
København V	1500-1799	Vesterbro
Frederiksberg C	1800-1999	Frederiksberg C
Frederiksberg	2000	Frederiksberg
København Ø	2100	Østerbro
København N	2200	Nørrebro
København S	2300	Amager
København NV	2400	Nord Vest
København SV	2450	Sydhavnen
Valby	2500	Valby
Brønshøj	2700	Brønshøj
Vanløse	2720	Vanløse

Opgørelse af den disponible indkomst

I den disponible indkomst indgår et beregnet afkast af ejerbolig, som skal opfange de forhold, at boligejere besidder et formueaktiv i kraft af ejerboligen, som giver et afkast, der består i, at ejeren frit kan bo i ejendommen uden at betale husleje. I modsætning hertil skal lejre betale husleje ud af den disponible indkomst.

For at gøre indkomsterne mellem ejere og lejere sammenlignelige beregnes derfor et såkaldt imputeret afkast af ejerboligen, som tillægges ejerens øvrige indkomster. Afkastet beregnes efter Danmarks Statistiks metode til beregning af imputeret afkast af ejerboliger, og det er Danmarks Statistiks officielle definition af disponibel indkomst, der anvendes.

For at kunne sammenligne de disponible indkomster mellem individer er det hensigtsmæssigt at korrigere indkomsterne for forskelle i familiernes størrelse og sammensætning. Det skyldes, at det er økonomisk fordelagtigt at bo som par, fordi en række udgifter som f.eks. boligudgifter kan deles. De disponible indkomster er derfor korrigeret med ækvivalensfaktoren, der grundlæggende er et mål for, hvor mange "enlige" voksne en familie indkomstmæssigt svarer til. Ækvivalensfaktoren beregnes som (antal voksne +antal børn) 0,6. En familie med to voksne uden børn har f.eks. en ækvivalensfaktor på 1,52. Den disponible indkomst for et familiemedlem beregnes som den samlede familieindkomst divideret med ækvivalensfaktoren. Alle familiemedlemmer – herunder eventuelle børn – får således tildelt samme disponible indkomst. I en familie med to voksne, der hver har en disponibel indkomst på henholdsvis 100.000 og 200.000 kr., vil de begge i fordelingsanalysen optræde med en disponibel indkomst på (100.000+200.000)/1,52=197.900. Den familiemæssige ækvivalering af indkomsterne medfører således en omfordeling inden for familien.

Opgørelsen foretages på baggrund af meget detaljerede data, der først er tilgængelige med nogle års forsinkelse. Nyeste data-år er derfor 2010. For at kunne sammenligne med dagens priser er niveauet derfor kørt frem med lønudviklingen, uden at det påvirker fordelingen.